

УДК 378.1

Дмитро Радик

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ЧИСЛА ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН ОСІННЬОГО ТА ВЕСНЯНОГО НАБОРІВ

Dmytro Radyk

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University, Ukraine

PECULIARITIES OF PLANNING THE EDUCATIONAL PROCESS OF HIGHER EDUCATION FROM FOREIGN CITIZENS ON AUTUMN AND SPRING ADMISSION TO STUDY

На сьогоднішній день відповідно з Правилами прийому до Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, а також згідно Положення про особливості підготовки фахівців із числа іноземних громадян та осіб без громадянства в ТНТУ [1] зарахування вступників з числа іноземних громадян на навчання може здійснюватися університетом двічі на рік: до 1 листопада і до 1 березня відповідно для здобуття ступенів бакалавра та магістра. У зв'язку з цим виникла потреба нового підходу в питаннях планування, організації та забезпечення освітнього процесу для цієї категорії здобувачів вищої освіти.

З метою оптимізації навчального процесу, з точки зору наповнення навчальних груп та раціонального використання аудиторного фонду виникла потреба об'єднання у спільні потоки здобувачів вищої освіти весняного та осіннього наборів в межах одного календарного року, тобто терміну дії затверджених Правил прийому.

У той час, що коли започатковувався весняний набір вступників з числа іноземних громадян, Єдина державна електронна база з питань освіти України ще не забезпечувала реєстрації у весняний період зарахування цих абітурієнтів на навчання. У зв'язку з цим було прийняте нестандартне рішення – до академічних груп студентів весняного набору, після завершення ними першого семестру навчання, приєднувати студентів осіннього набору, в результаті чого графік навчального процесу для них став зміщений на один семестр.

Перевагами такого підходу стало суттєве збільшення коефіцієнту наповнення навчальних груп, підвищення ефективності використання аудиторного фонду та робочого часу науково-педагогічних працівників, що дало змогу економії бюджетних коштів.

Особливістю розроблення графіку навчального процесу для здобувачів вищої освіти з числа іноземних громадян весняного та осіннього наборів стало те, що з метою об'єднання у спільні потоки академічних груп зі зміщеними на

один семестр навчальними планами, необхідно було забезпечити однакову тривалість однойменних семестрів (весняного і осіннього). Для об'єднання у спільні потоки і навчальні групи в табл. 1 наведено тривалості семестрів для весняного і осіннього наборів.

Таблиця 1 – Зведена таблиця тривалості семестрів

Мова навчання – англійська				Графік навчального процесу, назва семестру
Семестр	Весняний набір, тижні	Семестр	Осіній набір, тижні	
1	16	–	–	весняний
2	16	1	16	осінній
3	18	2	18	весняний
4	16	3	16	осінній
5	18	4	18	весняний
6	16	5	16	осінній
7	18	6	18	весняний
8	16	7	16	осінній
–	–	8	16	весняний

Починаючи з весняного набору 2019 року в університеті запроваджена нова структура навчальних планів підготовки іноземних студентів освітнього рівня бакалавр, зокрема студенти весняного і осіннього набору сім семестрів навчаються одним потоком. Починаючи з весняного набору 2020 року дана структура запроваджена для підготовки іноземних студентів освітнього рівня магістр.

Структура навчальних планів для всіх семи спеціальностей, за якими в даний час здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти з числа іноземних громадян освітнього рівня бакалавр передбачає, що

- в 1-му семестрі читаються потокові дисципліни однакові для всіх спеціальностей і груп, зокрема: Мова навчання, Історія та культура України, Філософія, Техноекологія та цивільна безпека, Бізнес-менеджмент, Основи права, Соціологія;

- в 2-му семестрі читаються 6 спільних дисциплін, зокрема: Комп'ютерна графіка, Безпека життєдіяльності, основи охорони праці, Фізика 2-х семестрова дисципліна, Вища математика 2-х семестрова дисципліна, Українська мова як іноземна, Інформатика та Програмування для відповідних факультетів;

- в 3-му семестрі завершується викладання 2-х спільних дисциплін: Фізика та Вища математика.

Крім цього в межах однієї галузі знань, наприклад, 12 “Інформаційні технології”, в яку входять дві спеціальності 122 “Комп’ютерні науки” та 123 “Комп’ютерна інженерія” дисципліни обов’язкової частини (циклів загальної та

професійної підготовки) є однаковими. Також об'єднуються в спільні потоки однойменні дисципліни, які передбачені навчальними планами різних галузей знань та спеціальностей.

З врахуванням тривалості семестрів розроблений розподіл кредитів за семестрами (табл. 2).

Таблиця 2 – Розподіл кредитів за семестрами

I курс		II курс		III курс		IV курс		Всього
1 сем.	2 сем.	3 сем.	4 сем.	5 сем.	6 сем.	7 сем.	8 сем.	
<i>Весняний набір, кредити ECTS</i>								
27,0	33,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	240
60,0		60,0		60,0		60,0		
<i>Осінній набір, кредити ECTS</i>								
27,0	33,0	27,0	33,0	27,0	33,0	27,0	33,0	240
60,0		60,0		60,0		60,0		

Важливим аспектом планування, організації та забезпечення освітнього процесу здобувачів вищої освіти з числа іноземних громадян є підсумкова атестація. Виходячи з цих вимог, при розробленні графіку навчального процесу для іноземних студентів, на випускному курсі академічні групи умовно поділені на дві підгрупи: для однієї з них передбачається підсумкова атестація у формі захисту кваліфікаційної роботи, а в другій – здачі екзамену з фаху. Відповідно для першої підгрупи передбачається 4 тижні на дипломне проектування і 1 тиждень на підсумкову атестацію, а в другій підгрупі з метою збалансування навчальних планів за кількістю кредитів дипломне проектування замінюється на проходження практики.

У підсумку слід зазначити, що одним із шляхів подальшого вдосконалення освітнього процесу, з метою підвищення академічної мобільності студентів та наближення наших навчальних планів до Європейських освітніх програм, є збалансування тривалості усіх навчальних семестрів до 16 тижнів. Це, в свою чергу, дасть змогу за рахунок вивільнених кредитів від теоретичного навчання збільшити практичну підготовку іноземних студентів.

Список використаних джерел.

1. Положення про особливості підготовки фахівців із числа іноземних громадян та осіб без громадянства в Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя. – Тернопіль: ТНТУ, 2020.

2. Наказ Міністерства освіти і науки України «Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства» від 01.11.2013 № 1541. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2004-13#Text>